

سفر به کربلا (۱)

عصر یک روز عماد با خوشحالی فراوان به خانه آمد و با صدایی بلند و شاد گفت: «مادر جان سلام! خیلی خوشحالم! زیارت کربلا نصیب من شده است! خدا را شکر!»
 رضا، برادر عماد، از اتاق بیرون دوید. مادر نیز جلو آمد و گفت: «راستی؟ می‌خواهی بروی کربلا؟» عماد با هیجان توضیح داد: «من و هم‌کلاسیام مسعود، در مسابقه‌ی علمی دانشگاه اول شدیم. «روایاتی» که ساخته بودیم بالاترین امتیاز را آورد. یکی از جوایز آن مسابقه هم سفر به کربلا بود. ما هفته‌ی آینده اعزام کربلا هستیم.»
 عماد دانشجوی رشته‌ی مهندسی مکانیک بود و از کودکی به تحقیق و کارهای علمی علاقه‌ی زیادی داشت. مادر رو به عماد کرد و گفت: «پسرم، موفقیت تو را تبریک می‌گویم. خوش به حالت که چنین سعادتی نصیب شده است! پدرت چقدر از شنیدن این خبر خوشحال می‌شود. باید خودت را برای این سفر مقنس آماده کنی.»

رضا پرسید: «کربلا کجاست؟ خیلی دور است؟»
 عماد گفت: «کربلا در کشور همسایه‌ی ایران، عراق قرار دارد. هم از راه زمینی و هم از راه هوایی می‌توان به عراق سفر کرد. ما از راه هوایی یعنی با هواپیما می‌رویم.»
 رضا با هیجان گفت: «پس به یک کشور دیگر می‌روی؟» و عماد با خوشحالی جواب داد: «بله... اما قبل از سفر باید اطلاعاتی درباره‌ی آنجا به دست بیاورم. اگر تکالیفت را انجام داده‌ای بیا در اینترنت جست‌وجو کنیم. می‌خواهم نقشه‌ی عراق و موقعیت مکان‌های زیارتی آنجا را ببینم.»

نام: مریم	نام خانوادگی: قربانی	استاد مربوطه: جناب آقای دکتر جمشید سروری
مقطع تدریس: ابتدایی	پایه تدریس: پنجم	موضوع تدریس: سفر به کربلا (۱)
سال تحصیلی: ۹۸-۹۷	شماره طرح درس: (۱۷)	مدت: ۴۵ دقیقه

فعالیت های قبل از تدریس: تعیین اهداف (اهداف کلی - اهداف جزئی)

❖ اهداف کلی درس

✓ آشنایی فراگیر با سفر به کربلا

❖ اهداف جزئی

- ✓ با فرهنگ کشور عراق آشنا شود.
- ✓ موقعیت جغرافیایی کشور عراق را بشناسد.
- ✓ مهمترین محصولات کشور عراق را بشناسد.
- ✓ مهمترین منبع درآمد کشور عراق را بشناسد.
- ✓ با بناها و آثار باستانی کشور عراق آشنا شود.
- ✓ با مهمترین محصولات (غذا و سوغات) کشور عراق آشنا گردد.

اهداف رفتاری در حیطه‌ی شناختی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ موقعیت جغرافیایی کشور عراق را بیان کند.
- ✓ محصولات عمده کشور عراق را نام ببرد.
- ✓ منبع درآمد کشور عراق و ایران را با یکدیگر مقایسه کند.
- ✓ در مورد سابقه آثار باستانی کشور عراق توضیح دهد.
- ✓ موقعیت جغرافیایی کشور عراق، جلگه ها، رودها و همسایه های مجاور آن را روی نقشه پیدا کند.

اهداف رفتاری در حیطه‌ی عاطفی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ برای رفتن سفر مذهبی به کشور عراق و کربلا لحظه شماری کند.
- ✓ علاقه مند به آشنایی با فرهنگ عراق گردد.

تعیین اهداف رفتاری در حیطه‌ی روانی - حرکتی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ در مورد بناها و آثار تاریخی شهر عراق تحقیقی به کلاس ارائه دهد.
- ✓ یکی از غذاهای مشهور مردم عراق را در منزل با کمک والدین تهیه و با خود به کلاس آورد.
- ✓ نقشه کشور عراق را به صورت ماکت با ذکر جلگه ها و رود های ان تهیه و با خود به کلاس آورد.

ارزشیابی تشخیصی

✓ آیا با موقعیت جغرافیایی کشور عراق آشنا هستید؟

✓ آیا با فرهنگ مردم عراق آشنا هستید؟

✓ آیا از اصلی ترین منبع درآمد و محصولات کشور عراق آگاهی دارید؟

✓ آیا در مورد حمله صدام و جنگ تحمیلی آگاهی دارید؟

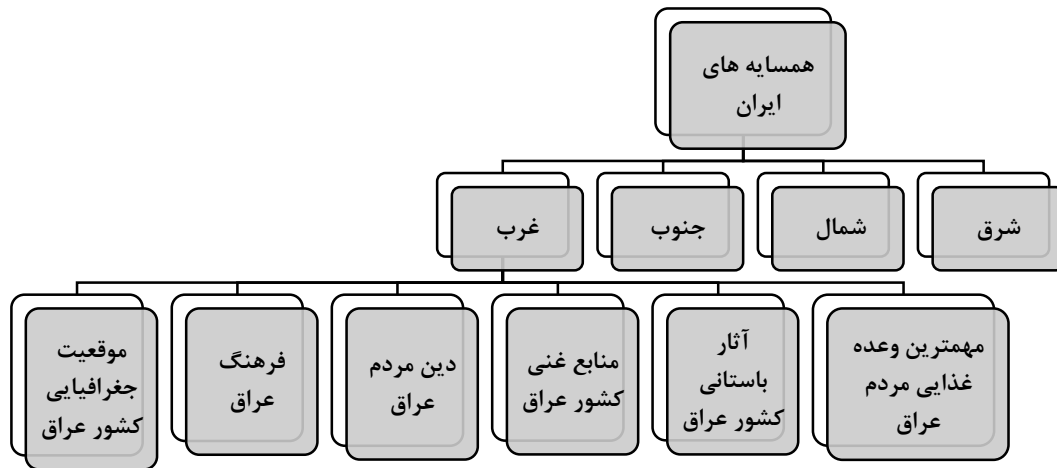
ایجاد انگیزه

این درس باعث می شود شما با فرهنگ کشور عراق و کربلا آشنا گردید، و هنگام سفر به این مکان مقدس با پیش زمینه کافی اقدام به سفر نمایید؛ و از برکات این سفر معنوی در زندگی فردی خود بهره مند شوید

پیش سازمان دهنده ها

دانش آموزان عزیز من از شما انتظار دارم در طی این درس به این سؤالات پاسخ دهید
فرهنگ کشور عراق، موقعیت جغرافیایی کشور عراق، مهمترین محصولات کشور عراق، مهمترین منبع درآمد کشور عراق، بناها و آثار باستانی کشور عراق، وعده غذایی مهم و سوغات کشور عراق.

سازماندهی مطالب درس

فعالیت های حین تدریس

❖ مهارت آغازین

با نشان دادن کلیپی کوتاه از شهر عراق توجه شاگردان را جلب میکنم. داستانی کوتاه از خاطره رفتن به عراق و فرهنگ آن کشور بیان میکنم

❖ انتخاب روش تدریس و ارائه درس

من در پایان جلسه درس ۱۶ به دانش‌آموزان گفتم در مورد شهر عراق، کربلا، موقعیت مختلف آن برای جلسه بعد مطالعه کنید تا با پیدا شدن نقطه مشترک امکان بحث برای ما فراهم گردد. در جلسه مورد نظر بعد از اینکه صدلی‌های دانش‌آموزان را به صورت دایره‌ای چیدم با هدایت من بحث را آغاز شد: بچه‌ها همسایه‌های غربی ایران رو می‌شناسید؟ زهرا: بله خانم عراق یکی از همسایه‌های غربی ما است. آفرین. مهسا: خانم اجازه من در مورد موقعیت جغرافیایی کشور عراق مطالعه کردم بیشتر خاک آنجا جلگه‌ای است. من: میدونی جلگه پهناور آن حاصل آبرفت کدام روده است؟ زهرا خانم بنظرم رود دجله و فرات. من: بسار عالی. لیلا: خانم آب و هوای آن نیز گرم و خشک است. من: بله درسته دمای آنجا در تابستان بالای ۴۰ درجه می‌رسد. سمیه: بچه‌ها در کنار دریا هوا گرم و مرطوب است. من: خب بچه‌ها عالی بود. راضیه شما میدونی درآمد عراق از کجا تأمین میشه؟ خانم ما نمیدونیم. مهتا: خانم ما خوندم که از نفت. رویا: بچه‌ها ما در سفری که به کربلا رفتیم کلی خرما و مهر و تسبیح سوغاتی آوردیم. من: «بله دخترم؛ اونجا نخلستانهای زیادی داره. سحر: خانم ما هم سال گذشته رفتیم مردمانش همه عرب زبان هستند. من: بله کاملاً درسته. من: بچه‌ها کلیپی که براتون پخش کردم راجع به چی بود؟ مریم: خانم جنگ بود، من: چه جنگی؟ لیلا: خانم جنگ صدام. من: بله درسته بچه‌ها، کشور عراق نزدیک ۸ سال مورد حمله نظامی صدام قرار گرفت. زهرا: پس صدمات زیادی دیده، نورا: خانم پدر ما میگفت کشور عراق از آن زمان تا حالا در ناامنی به سر می‌بره و وضع اقتصادی و اجتماعی خوبی نداره. لیلا: خانم ما دیدیم تو کربلا مکانهای زیارتی زیادی وجود داره. من: بچه‌ها میتونید زیارتگاههای کربلا رو نام ببرید؟ همهمه‌ای در تمام کلاس موج می‌زد. من همراه لپ‌تاپم یک سفر مجازی به کربلا را آماده کرده بودم، که در این لحظه به بچه‌ها نشان دادم. و در انتها در مورد تمدنهای بزرگی سوّم سؤال کردم، ارغوان گفت خانم من میدونم اونها در کنار رود دجله و فرات شکل گرفتند. من: بله دخترای خوبم، اینجا آثار باستانی زیادی نیز وجود دارند. در آخر من یکی از سوغاتی معروف شهر کربلا را به بچه‌ها نشان دادم و همه از آن میل کردند. آن روز خاطره خوبی برای من و بچه‌ها بود و عشق رفتن به آنجا در آنها شکل گرفت...

مهارت پرسش کردن و ارزشیابی تکوینی

- الف- جلگه‌های پر آب کشور عراق کدامند؟
- الف- رودهای پر آب کشور عراق را نام ببرید؟
- الف- مهمترین محصولات صادراتی و کشاورزی کشور عراق کدامند؟
- الف- موقعیت جغرافیایی کشور عراق را شرح دهید؟
- ب- فرهنگ مردم عراق، محصولات، دین، و زبان آنها کدامند؟
- ب- مهمترین آثار باستانی کشور عراق کدامند؟
- ب- حمله عراق به ایران و صدمات احتمالی آن را توضیح دهید؟
- ب- در مورد تمدنهای شکل گرفته در میان رود دجله و فرات توضیح دهید.

مهارت تمرین کردن

دانش‌آموزان گروه بندی شده به هر یک از این سؤالات پاسخ دهند:
فرهنگ مردم عراق، موقعیت جغرافیایی کشور عراق، زبان و فرهنگ مردم عراق، سوغات و محصولات غذایی کشور عراق، حمله صدام به عراق و اثرات آن.

مهارت پایان دادن درس و جمع‌بندی

عراق همسایه غربی ایران است. جلگه‌های آن از آبرفت دجله و فرات تشکیل شده است. آب و هوای آن گرم و خشک است. دمای آبالای ۴۰ درجه است. تولید کننده نفت است. محصول آن خرما است. مردمانش مسلمان هستند. صدام در

سال ۱۳۵۹ به کشور عراق حمله کرد، مردمان عراق از آن زمان تا کنون در ناامنی به سر می‌برند. تمدنهای سومر، اکد و آشور از حدود چهار هزار سال پیش در آنجا شکل گرفتند.
* پیام نهایی: آشنایی با فرهنگ عراق و کربلا بر هر مسلمانی لازم است، و تلاش برای رفتن به آن سفر برای هر مسلمانی واجب است.

فعالیت های پایانی تدریس: ارزشیابی پایانی

<p>✓ مردم عراق به دلیل جنگهای داخلی و خارجی در ناامنی به سر می‌برند. ☐ غلط ☐ صحیح</p> <p>✓ جلگه های پهناور کشور عراق از آبرفت دو رود دجله و فرات ساخته شده است ☐ غلط ☐ صحیح</p> <p>✓ آب و هوای عراق سرد و خشک است. ☐ غلط ☐ صحیح</p> <p>✓ عراق کشوری حاصلخیز است. ☐ غلط ☐ صحیح</p> <p>✓ منبع درآمد کشور عراق نفت است ☐ غلط ☐ صحیح</p>	<p>سوالات کتبی صحیح و غلط</p>
<p>✓ مهمترین منبع درآمد کشور عراق..... است. ✓ .....مهمترین محصول صادراتی عراق محسوب می‌گردد. ✓ حکومت صدام در سال ..... به کشور عراق حمله کرد. ✓ حدود چهار هزار سال پیش تمدنهای بزرگ..... در سرزمینهای بین‌النهرین به وجود آمدند. ✓ مرقد مطهر امام حسین در شهر .....واقع شده است.</p>	<p>سوالات کتبی جای خالی</p>
<p>✓ مهمترین منبع درآمد کشور عراق کدام است؟ نفت گاز آب نخلستان</p> <p>✓ مهمترین محصول صادراتی عراق کدامند؟ انگور نخل میوه‌جات همه موارد</p> <p>✓ حکومت صدام در چه سالی به کشور عراق حمله کرد؟ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰</p> <p>✓ عراق در کدام سمت ایران واقع شده است؟ شرق شمال جنوب غرب</p> <p>✓ مرقد مطهر امام حسین در کدام شهر عراق واقع شده است؟ سامرا کاظمین نجف کربلا</p>	<p>سوالات کتبی چهار گزینه ای</p>

سوالات کتبی تشریحی

- ✓ موقعیت جغرافیایی کشور عراق را توضیح دهید؟
- ✓ فرهنگ کشور عراق را شرح دهید (زبان، دین، منبع درآمد)؟
- ✓ در مورد حمله صدام به عراق و صدمات آن توضیح دهید؟
- ✓ مهمترین آثار باستانی کشور عراق کدامند؟
- ✓ مهمترین منبع درآمد کشور عراق کدامند؟

دادن تکالیف و فعالیت های عملی

- ✓ گروه یک در مورد فرهنگ کشور عراق تحقیقی به کلاس ارائه دهند.
- ✓ گروه دو در مورد مکانهای زیارتی شهر کربلا تحقیقی به کلاس ارائه دهند.
- ✓ گروه سه در مورد موقعیت جغرافیایی کشور عراق مطالعه کنند.
- ✓ گروه چهار در مورد حمله صدام به عراق و صدمات احتمالی آن کنفرانسی را به کلاس ارائه دهند.
- ✓ گروه پنجم در مورد محصولات صادراتی کشور عراق توضیحی به کلاس ارائه دهند.

نقد و بررسی درس

تشخیص و تدوین نقاط قوت و محاسن درس

- ✓ آشنایی با موقعیت جغرافیایی کشور عراق
- ✓ آشنایی با فرهنگ مردم عراق
- ✓ آشنایی با زبان و دین مردم عراق
- ✓ آشنایی با حکومت صدام و نتایج جنگ تحمیلی
- ✓ علاقه مندی به سفر به کربلا

تعیین و تشخیص و تدوین نقاط ضعف و معایب درس

- ✓ این درس به صورت کلی مباحث را ارائه داده.
- ✓ در مورد مکانهای زیارتی مبحثی ارائه نشده است.
- ✓ اشاره ای به واقعه عاشورا و کربلا نکرده است.
- ✓ تصاویر مناسب و درخوری استفاده نشده است.

ارائه پیشنهاد های مناسب و راهبردهای عملی جهت تقویت نقاط قوت و محاسن درس

- ✓ استفاده از تصاویری سه بعدی و رنگی و نقشه شهرهای عراق
- ✓ اشاره به اقوام ساکن در عراق و آداب و رسومهای آنان
- ✓ آموزش چندین جمله ساده مورد نیاز برای استفاده مورد نیاز زائرین در هنگام سفر به کربلا

✓ تشریح حمله صدام به عراق و نحوه شروع و اتمام آن

ارائه پیشنهاد های مناسب و راهبردهای عملی جهت حذف یا تعدیل معایب و نقاط ضعف درس

✓ توضیح مطالب به صورتی جزئی تر

✓ نمایش نقشه راهنما از مکانهای زیارتی موجود در عراق

✓ ایجاد انگیزه در فراگیران با ارائه مباحث شیرین از واقعه کربلا

✓ تصاویری واضح و مناسب و در خور برای مطالب هر بخش